

ویژگی‌های شخصیت زنان کارآفرین

تالیف:

محبوبه مرادی

پروین عربی

انتشارات راز نهن

۱۳۹۴

سرشناسه : مرادی، محبوبه
عنوان و نام پدیدآور : ویژگی‌های شخصیتی زنان کارآفرین/ تألیف محبوبه مرادی، پروین عربی.
مشخصات نشر : تهران: راز نهان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۱۲۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۷۵۰-۳: ۱۱۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۱۵] - ۱۲۶.
موضوع : زنان اهل کسب و کار
موضوع : زنان در مشاغل
شناسه افزوده : عربی، پروین، ۱۳۵۴ -
رده بندی کنگره : HD۶۰۵۳/م۴۹۹ ۱۱۱۴
رده بندی دیویی : ۶۵۰/۱۰۸
شماره کتابشناسی ملی : ۸۵

آدرس: میدان انقلاب، اول جمال زاده جنوب، ک. دانشور، پلاک ۱۲، واحد ۲
شماره تماس: ۰۶۶۹۰۱۸۴۱ - ۰۹۱۲۲ ۰۰۲۶
آدرس الکترونیکی: rznahanbook@gmail.com
آدرس سایت: www.aznahanbook.com

عنوان کتاب ویژگی‌های شخصیتی زنان کارآفرین
مؤلف محبوبه مرادی، پروین عربی
صفحه آرا رضا کاوه
طراح جلد رضا کاوه
ناشر راز نهان
شمارگان ۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ اول ۱۳۹۴
قیمت ۱۱۰۰۰ تومان

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۷۵۰-۳

فهرست

پیشگفتار.....	۹
بخش یکم: کلیات.....	۱۵
مقدمه.....	۱۵
مطالعات انجام شده در زمینه کارآفرینی زنان.....	۲۲
چند اصطلاح برای مطالعات.....	۳۸
بخش دوم: شخصیت، تعریف سداها و الگوها.....	۴۱
تعریف شخصیت.....	۴۱
ریشه یابی مدل پنج عاملی.....	۴۳
طبقه بندی ویژگی‌های شخصیت.....	۴۶
مروری بر تاریخچه مدل پنج عاملی.....	۴۷
ابعاد شخصیت از دیدگاه آیزنگ.....	۵۰
الگوی پنج عاملی شخصیت.....	۵۱
ویژگی‌های شخصیتی و رابطه آن با کارآفرینی.....	۶۲
بخش سوم: جنسیت و هویت جنسی.....	۶۵
مفهوم جنس و جنسیت.....	۶۵
هویت جنسی.....	۶۶
نظریه‌های مربوط به چگونگی شکل‌گیری مفهوم جنسیت.....	۶۷
بخش چهارم: کلیشه‌های جنسیتی.....	۷۱
کلیشه‌ها.....	۷۲

- ۷۴..... پایبندی به کلیشه‌های جنسیتی
- ۷۷..... وابستگی کلیشه‌های جنسیتی به موقعیت

بخش پنجم: کارآفرینی و لزوم توجه به آن ۸۵

- ۸۶..... تعریف کارآفرین
- ۸۹..... انواع کارآفرینی
- ۹۲..... کارآفرینی از دیدگاه محققین علوم رفتاری
- ۹۲..... تعریف برخی ویژگی‌های روانشناختی کارآفرینان
- ۹۶..... ویژگی‌های جمعیت شناختی کارآفرینان
- ۹۷..... عوامل موثر بر کارآفرینان: زنان
- ۹۹..... شرایط خانوادگی و توسعه کارآفرینی زنان
- ۱۰۱..... موانع تاثیر گذاری بر کارآفرینان: زنان

بخش ششم: سخن پایانی ۱۰۵

- ۱۱۵..... منابع

زنان نقش مهمی در ارتقای اشتغال و بهرین و رعیت اقتصادی جامعه ایفا می کنند. ارتقای فعالیت های کار آفرینانه در بخش زنان می تواند محرک موثر برای رشد و توسعه اقتصادی، افزایش درآمد زنان و بهبود کیفیت زندگی آنها محسوب شود. اما امر سهیم زنان در فعالیت های کار آفرینی جامعه، بسیار اندک می باشد. نتایج نشان داده که منابع فرهنگی و مالی از مهمترین عوامل در کار آفرینی زنان می باشد (میرغفوری، ۱۳۸۵).

کلیشه های جنسیتی ارایه دهنده تصویر یکنواخت و قالب بندی شده ای از رفتارهای خاص، مربوط به زنان و مردان است بدون آن که مورد بررسی و آزمون قرار گرفته باشد (عزازی، ۱۳۸۵).

امروزه توانمند سازی زنان و مشارکت کامل آنان بر پایه برابری در همه زمینه ها و امور جامعه، از جمله مشارکت در فرایند تصمیم گیری و دسترسی به قدرت برای حصول برابری، توسعه و غیره ضرورت بنیادین دارد. علی رغم ضرورت و اهمیت این امر، در بسیاری از جوامع از جمله کشور ایران شاهد موفق نشدن بسیاری از برنامه ریزی ها در خصوص مشارکت دادن فعال زنان در بازار کار و به ویژه سطوح مختلف مدیریتی هستیم.

درحالی که قانون جمهوری اسلامی دستیابی زنان به حقوق حقه خود و کسب تمامی مشاغل و به استثنای برخی مشاغل را برای زنان مجاز دانسته است. متأسفانه آخرین آمارهای اعلام شده از سوی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که تفاوتی فاحش بین نرخ مشارکت اقتصادی مردان و زنان در ایران وجود دارد چنان که این نرخ برای مردان ۷۲/۹ درصد و برای زنان ۱۸/۵ درصد است (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۶). درعرصه‌های مدیریتی و تصمیم‌گیری نیز وضعیتی نامناسب‌تر شاهد هستیم. به طوری که تنها ۲/۵ درصد از مدیران کشور زن هستند و هر چه به سطوح بالای مدیریتی می‌رویم این میزان کاهش می‌یابد و به ۱/۴ درصد در سطوح مدیر کل و معاون دستگاه میرسد (میرغفوری، ۱۳۸۵). بسیاری معتقدند که جو حاکم بر سازمان‌ها و اعتقاد نداشتن مدیران و کارکنان مرد و حتی زنان شاغل به توانایی‌های مدیریتی زنان باعث ایجاد شرایط موجود شده است.

این باورهای عمومی درحال بر سطح جامعه وجود دارد که شاهد افزایش نسبی زنان تحصیلکرده دانشگاهی در کشور هستیم (یزدخواستی، ۱۳۸۱). با توجه به برخی ویژگی‌های شخصیتی که در زنان وجود دارد و این مساله که بعضاً زنان در برخی مشاغل نسبت به مردان موفق‌تر هستند، بعلاوه وجود این گونه کلیشه‌های جنسیتی، مشاغل موردنظر به زنان لازم بر عهده آنان گذاشته نمی‌شود (محسنی، ۱۳۸۸).

به باور بسیاری از محققان (رویکرد صفات) خصوصیات روان‌شناختی و صفات شخصیتی نقش مهمی در کشف فرصت‌های کارآفرینانه دارند. ویژگی‌های روان‌شناختی خاص باعث می‌شود که فرد تصمیم متفاوتی برای فرصت‌های مناسب بگیرد، در حالی که افراد دیگری که فاقد چنین صفاتی‌اند، علی‌رغم داشتن دانش و مهارت قادر به اتخاذ چنین تصمیمات کارآفرینانه‌ای نیستند. برطبق برخی نظریه‌های شخصیت، شخصیت افراد عملکرد آن‌ها را تبیین می‌کند. و بنابراین داشتن رگه‌های شخصیتی ویژه‌ای افراد را برای انجام رفتارها و اقدامات متهورانه و هم آماده می‌کند. صفات شخصیتی می‌تواند با انگیزه خلق، سبک و توانایی فرد مرتبط باشد (بریدج^۱ و همکاران ۱۹۹۸).

تی مونز^۱ (۱۹۸۵) عقیده دارد صفات فردی خاصی مانند فعال بودن، مثبت بودن، توانایی ابتکار، توانایی در نظر گرفتن تغییرات به عنوان یک فرصت، قدرت تشخیص ایده ها، تخیل قوی، منعطف بودن، ریسک پذیری، خوداتکایی صفاتی هستند که با اعمال متهورانه اقتصادی و کارآفرینی مرتبط هستند. (خانجانی، ۱۳۸۵).

بسیاری از مطالعات در زمینه رگه‌های شخصیتی کارآفرینان بر صفات کم دامنه و سطحی شخصیت متمرکزند. به طوری که پژوهش‌ها نشان می‌دهند کارآفرینان نیاز به پیشرفت بالاتری دارند (اورگومن^۲ و کانینگ‌هام^۳، ۱۹۹۷، مینر^۴، ۲۰۰۰) ریسک‌پذیرند، در نتیجه فرصت‌های کارآفرینانه را بهتر و پیش‌تر کشف می‌کنند (امیت^۵ و همکاران، ۱۹۹۳) استوارت و روث^۶، ۲۰۰۱) محور کنترل درونی تی تی را می‌تواند بر محیط تاثیر گذار باشند (وارد^۷، ۱۹۹۳، لی و تسانک^۸، ۲۰۰۱) آنان عدم قطعیت را به عنوان بخشی از زندگی می‌پذیرند و تحمل ابهام با آنان بالاتر است در نتیجه با استرس‌های مرتبط با کار بهتر سازگار می‌شوند (هنری^۹، ۲۰۰۳)

علی‌رغم پژوهش‌های فراوانی که در زمینه صفات سطحی شخصیت انجام شده است در زمینه صفات عمقی شخصیت تحقیق بسیار اندک است. در این حیطه می‌توان به پژوهش‌هایی اشاره کرد که در مورد برونگرایی انجام شده است. برونگرای جنبه‌ای از شخصیت است که همراه با ویژگی‌هایی مانند مردم‌آمیزی، جرات‌مندی، جاه‌طلبی، جمع‌گرایی، بیان‌گرایی جزء ویژگی‌های شخصیتی موثر بر کار آفرینی محسوب می‌شوند. افراد جدا این صفات بیشتر احتمال دارد فرصت‌ها را کشف کنند. زیرا فرصت‌هایی را تشخیص می‌دهند که برای آنان قابل دیدن نیست.

آنان وظیفه متقاعدسازی دیگران را در مورد ارزشمندی این فرصت‌ها بر عهده دارند. متقاعد کردن دیگران به ویژه در شرایط نامعین به رگه برونگرایی و زیر مجموعه‌های آن مانند جرات‌مندی و

1-Timmons

2- Ogorman

3- Gunningham

4- Miner

5- Amit

6- Routh & Stewart

7- Ward

8- Lee & tsank

9- Henry

بیان گری بستگی دارد (روبرتز^۱، ۱۹۹۱)

دلپذیری نیز یک عامل عمقی شخصیت است که با دوستی و احساس اعتماد به دیگران مرتبط است. فرد غیر دلپذیر سبزه جو، خود مدار و رقابت جو است. بر طبق یافته‌ها افراد دلپذیرتر تمرکز احتمال کشف فرصت‌هایی کارآفرینانه را دارند. (باریک^۲ و ماونت^۳، ۱۹۹۱).

یکی از عوامل‌های دیگر شخصیت پیوند جویی است. افرادی که در این عامل بالا هستند بسیار مردم آمیز بوده و با ایجاد و حفظ روابط خود اهمیت فراوان قائلند که گاه به تبعیت جویی منجر شده و تاثیر مهمی بر عملکرد کارآفرینانه می‌گذارد. مطالعات حاکی از آنند که پیوند جویی مانع از رقابت می‌شود. این احتیاج به دارد که رقابت پیوندهای آنها را تخریب کند (لامپ کین^۴ و اردوگان^۵، ۲۰۰۰)، هنری^۶ (۲۰۰۳) معتقد است فردی که در این عامل بالا است در جستجوی تائید دیگران است و این تمایل خود به خود ریسک‌پذیری و رقابت را کاهش می‌دهد. (خانجانی، ۱۳۸۵).

یکی دیگر از عوامل‌های عمقی شخصیت قدرت تصمیم‌گیری و عزم و اراده است. شروع یک کار جدید و مبهم نیاز به قدرت تصمیم‌گیری دارد. ویک^۷ و هیچ^۸ (۲۰۰۰، نقل از هنری، ۲۰۰۳). نشان دادند قدرت تصمیم‌گیری یک خصوصیت مشترک کارآفرینان بالفعل است، مطالعات وینتر و مک کل‌لند (۱۹۶۹)، بروک هاوس^۹ و گس^{۱۰} (۱۹۹۰) نشان داد که کارآفرینان از عزم و اراده و قدرت تصمیم‌گیری بالایی برخوردارند زیرا قادر به تداوم و حفظ ریت، ریسک‌کاری رد یک دوره زمانی طولانی هستند (نقل از هنری، ۲۰۰۳)

همان‌طور که پیش‌تر بیان شد، اکثر قریب به اتفاق پژوهش‌های درجه‌بندی شده کم دامنه شخصیت بوده و عوامل‌های عمقی شخصیت جز در چند مورد آن هم بصورت محدود، کمتر مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. در حالیکه عوامل‌های سطحی شخصیت خود متاثر از عوامل عمقی هستند و بنابراین برای شناخت بیشتر کارآفرین باید رگه‌ها و ریشه‌های بنیادینی را شناخت که یک فرد را به

-
- 1- Roberts
 - 2- Barritch
 - 3- Mount
 - 4- Lampkin
 - 5- Erdogan
 - 6- zowiek
 - 7- Brockhaus
 - 8- Gasse

سمت کارآفرینی سوق می‌دهد تا بتوان به صفات پیش‌بینی‌کننده کارآفرینی پی برد. همچنین به دلیل وجود عاملی به نام کلیشه‌های جنیستی و محدودیتی که این عامل در ایجاد کارآفرینی دارد، در کتاب حاضر به بررسی ویژگی‌های شخصیتی و میزان پذیرش کلیشه‌های جنسیتی در زنان کارآفرین و مقایسه آن به زنان عادی پرداخته ایم.

محبوبه مرادی

پروین عربی

زمستان ۹۴

www.ketab.ir